

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Cím: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15
Tel: 443-5573/33104
Fax: 443-5733/33133
E-mail: orfktitkarsag@orfk.police.hu

Szám: .

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri intézkedés
elleni panasz elbírálása

Előadó:

Telefon:

H A T Á R O Z A T

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva a **panaszos** által benyújtott panasz tárgyában folytatott eljárásban – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedéssel szemben előterjesztett panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára és (2) bekezdésére, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény – a továbbiakban: Pp.) 330. § (2) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdés a) pontja).

A határozatot kapják:

- 1) panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos a vele szemben foganatosított rendőri intézkedés miatt, a Rendőrkapitányságon terjesztette elő panaszát, és kérte annak a Panasztestület által történő vizsgálatát.

Panaszában előadta, hogy a lakása kertjében közmunkások jelentek meg az Önkormányzattól, akik elkezdték az ott lévő fákat láncfűrészsel kivágni. A panaszos felszólította őket tevékenységük abbahagyására, mire a közterület felügyelő közölte, hogy a jegyző utasítására érkeztek a helyszínre, mivel a szomszéd bejelentést tett, hogy a kertben olyan növények vannak, amelyekre allergiás. A panaszos elmondta, hogy ez mind dísznövény, amit hivatalosan vásárolt, majd újból felszólította őket, hogy hagyják abba a növények kivágását, mivel az önkormányzattól kapott határozatban előírt 15 napos fellebbezési határidő még nem telt el. A közterület-felügyelő ekkor telefonon kihívta a rendőröket.

Az odaérkezett rendőrök a közterület felügyelővel bementek a kertbe, majd a rendőrök felszólították a panaszost, hogy igazolja magát, adja át a személyazonosító igazolványát. A panaszos elmondta, hogy nincs nála az igazolványa, mert az állatokat jött etetni. A rendőrök ekkor figyelmeztették, hogy ha nem igazolja magát, kényszerintézkedést fognak vele szemben alkalmazni. A panaszos erre azt mondta nekik, hogy „*ismernek maguk engem*”, mire a rendőrök azt válaszolták, hogy nem ismerik, és közölték, hogy kényszerintézkedést fognak alkalmazni. Felszólították a panaszost, hogy forduljon meg, „*odavágták*” a falhoz, „*szétrúgták*” a lábait, „*megmotozták*”, és megkérdezték tőle, hogy van-e nála szűrő fegyver. Ezután hátrabilincseltek a kezeit, amelyeket hátul annyira felhúztak, hogy nem tudott megállni a lábán, és így „*végig kihúzták*” a kertből. Az utcán 30-40 méteren keresztül húzták az autóig – amit többen láttak – úgy, hogy a hátrabilincselte kezeit annyira megemelték, hogy nem tudott lépni. Ezután beültették a szolgálati gépkocsiba és bevitték a Rendőrkapitányságra, ahová szintén így húzták be, miközben a többi rendőr – akiknek az arcát nem látta – biztatták a két intézkedő rendőrt, hogy „*Adjál neki, ne sajnáld!*”.

A Rendőrkapitányságon a panaszost – továbbra is hátrabilincselte kézzel – leültették a sarokba. Kérte, hogy beszélhessen a kapitányságvezetővel vagy a helyettesével, de azt mondták neki, hogy nem beszélhet velük. A rendőrségen nem hallgatták ki, majd kb. * óra körüli időben megbilincselve elvitték az orvoshoz, aki megkérdezte, hogy van-e valamilyen sérülése. A panaszos azt mondta, hogy a kezén van, mire az orvos azt válaszolta, hogy az a bilincstől van.

A panaszos elmondása szerint a sérülés a szorosan ráhelyezett bilincsnek a bőrén látszó lenyomata volt, őt a rendőrök ököllel vagy gumibottal nem ütötték meg, csak az előadottak szerint jártak el vele szemben.

A panaszos a rendőri intézkedés jogszerűségét és módját sérelmezte, és kérte a Panasztestület vizsgálatát.

A beadványban foglaltak alapján a panaszos a rendőri intézkedés kapcsán az alábbiakat sérelmezi:

- 1.) a kényszerintézkedés végrehajtásának jogszerűségét;
- 2.) a rendőri intézkedés jogalapját;
- 3.) azt, hogy az intézkedő rendőrök bementek a kertjébe;
- 4.) az igazoltatás jogszerűségét;
- 5.) az előállítás jogszerűségét;

- 6.) a kényszerítő eszköz – testi kényszer – alkalmazásának jogszerűségét és módját;
- 7.) a kényszerítő eszköz – bilincs – alkalmazásának jogszerűségét és módját;
- 8.) a Rendőrkapitányságon végig megbilincselve tartották;
- 9.) a kényszerítő eszköz alkalmazása során sérülése keletkezett;
- 10.) többen látták, ahogy az utcán bilincsben vezették;
- 11.) ruházatának átvizsgálását;
- 12.) azt, hogy az intézkedés alatt nem hallgatták ki;
- 13.) kérése ellenére nem beszélhetett a kapitányságvezetővel vagy a helyettesével;
- 14.) a testi kényszer alkalmazására a Rendőrkapitányságon elhangzott „*biztatást*”.

II.

A Panasztestület a sérelmezett rendőri intézkedésekkel kapcsolatban kialakított állásfoglalásában megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszosnak az Alaptörvény IV. cikkében foglalt személyi szabadsághoz való jogát, a XXIV. cikkben foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, és a II. cikkben foglalt emberi méltósághoz való jogát.

A Panasztestület állásfoglalása szerint a bejelentés tartalma miatt fennállt a rendőrség intézkedési kötelezettsége, és az intézkedő rendőrök jogszerűen korlátozták a panaszos személyes szabadsághoz való jogát. Az azonnali bilincselés és a bilincselés fenntartása miatt sérült ugyanakkor a panaszos emberi méltósághoz való joga, és szintén sérült a tisztességes eljáráshoz való joga a tájékoztatás elmaradása miatt.

A Panasztestület megítélése szerint a panaszost ért sérelem elérte a súlyosság azon fokát, amely indokolttá tette a panasz és az állásfoglalás megküldését az országos rendőrfőkapitánynak.

A Panasztestület megküldött állásfoglalására figyelemmel a hatáskör és az illetékesség az Rtv. 92. § (1) bekezdésén, valamint az Rtv. 93/A. § (6) és (7) bekezdésén alapul.

III.

A Ket. 50. § (1) bekezdésében foglalt tényállás tisztázási kötelezettség keretében a hatóság az alábbi bizonyítási eszközök tartalmát vette figyelembe:

- a panaszról készült jegyzőkönyv;
- orvosi igazolás;
- szabálysértési feljelentés;
- szabálysértési határozat;
- jegyzői határozat;
- rendőri jelentés az előállítás végrehajtásáról, és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról, valamint az arra vonatkozó parancsnoki vélemény és kivizsgálás;
- jelentés személyi sérüléssel nem járó kényszerítő eszköz alkalmazásának kivizsgálásáról;
- rendőri jelentés;
- ideiglenes őrutasítás;
- rendőri jelentés;
- Hivatalos feljegyzés;
- „Tájékoztató” elnevezésű dokumentum;
- Igazolás a rendőrségi előállítás időtartamáról.

IV.

1.) A kényszerintézkedés végrehajtásának jogszerűsége

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése az alábbi rendelkezést tartalmazza:

„Akinak a IV-V. Fejezetben - a 46/A-46/C. § kivételével -, valamint a VI. Fejezetben meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette, (...)

b) kérheti, hogy - amennyiben a panasz elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá - panaszát a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően, (...)

*ba) az országos rendőrfőkapitány, (...)
bírálja el.”*

A panaszos sérelmezte, hogy a kényszerkaszálás végrehajtását úgy kezdték meg, hogy az önkormányzattól kapott határozatban előírt 15 napos fellebbezési határidő még nem telt el.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése alapján jelen eljárás tárgyát kizárólag a rendőri intézkedés elleni panaszok elbírálása képezheti. A végrehajtási eljárás jogszerűségére vonatkozó, a határozat I. részének 1.) pontjában említett panasz ezért ezen eljárás keretében – hatáskör hiányában – nem vizsgálható.

V.

A rendőri intézkedés ellen a panaszos által megfogalmazott további kifogások kapcsán álláspontom a következő:

2.) A rendőrség intézkedési kötelezettsége

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése alapján *„A rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. Ez a kötelezettség a rendőrt halaszthatatlan esetben szolgálaton kívül is terheli, feltéve, hogy az intézkedés szükségességének időpontjában intézkedésre alkalmas állapotban van”.*

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 37. §-ának (1) és (2) bekezdése az alábbi rendelkezéseket tartalmazza:

„(1) Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv az állami és a helyi önkormányzati szervek által foganatosított végrehajtási eljárásban részt vevő személyek biztonságára megóvásához segítséget nyújt, valamint a végrehajtási eljárásban alkalmazható helyszíni kényszercselekményeknek való ellenszegülést megszünteti, továbbá - ha a végrehajtási kényszercselekményre feljogosított az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv közreműködését kéri - végrehajtja a bíróság intézkedésében meghatározott adós személye elleni kényszercselekményt.

(2) A rendőrt az erre irányuló kérelem alapján az illetékes rendőrkapitányság vezetője rendeli ki, sürgős esetben a végrehajtási cselekményt foganatosító szóbeli kérésére is. A rendőr a végrehajtás helyszínén a közreműködést kérő intézkedése alapján működik közre. Sürgős kirendelés esetén a rendőrkapitányság vezetője legalább kétfős járőrt vezényel ki, amelynek vezetőjét a parancsnoki állományból jelöli ki.(...)”

A Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Tevékenység-irányítási Központ munkatársa által készített hivatalos feljegyzés szerint az említett napon, * órakor a közterület-felügyelet munkatársa telefonon tett bejelentést, miszerint a jegyző a * szám alatti ingatlan kényszerkaszálását rendelte el, azonban ezt az ott lakó meg akarta akadályozni, ezért rendőri segítséget kért.

A panaszos előállításának végrehajtásáról szóló rendőri jelentésben, valamint az intézkedő rendőrök által készített kiegészítő jelentésben foglaltak alapján a Rendőrkapitányság Rendészeti Osztály Közlekedésrendészeti Alosztály munkatársai a Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Tevékenység-irányítási Központ utasítása alapján jelentek meg a helyszínen. Felvették a kapcsolatot a közterület-felügyelővel, aki közölte a rendőrökkel, hogy a panaszos már korábban átvette a kényszerkaszálás elrendeléséről szóló jegyzői határozatot, azonban miután megjelentek a helyszínen, az ott tartózkodó személy agresszíven lépett fel velük szemben és nem engedte a kaszálás végrehajtását.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a rendőrségre tett bejelentés, valamint a közterület-felügyelő által a helyszínen adott tájékoztatás tartalma felvetette annak a gyanúját, hogy a panaszos ingatlanában tartózkodó személy jogellenes cselekményt követ el, ami megalapozta a rendőrök intézkedési kötelezettségét. A panasz a rendőri fellépés jogszerűsége tekintetében ezért nem megalapozott.

3.) Intézkedés magánlakásban és közterületnek nem minősülő egyéb helyen

Az Rtv. 39. § (1) bekezdésének e) pontja alapján *„A rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve (...)*

e) végrehajtási eljárás lefolytatása (...) céljából, ha az abban való közreműködés - jogszabály alapján - a rendőrség számára kötelező; (...)”

Az Rtv. 97. § (1) bekezdésének c) pontja alapján *„E törvény alkalmazásában (...) c) magánlakás: a lakás (üdülő, nyaraló vagy a lakás céljára használt egyéb helyiség, létesítmény, tárgy), az ahhoz tartozó nem lakás céljára szolgáló helyiség, létesítmény, bekerített terület; (...)*”.

A rendőrök a végrehajtási eljárás lefolytatásának biztosítása céljából az Rtv. 39. § (1) bekezdésének e) pontja alapján, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában léptek be a panaszos lakásához tartozó bekerített területre, ezért a panasz alaptalan.

4.) Igazoltatás

Az Rtv. 29. § (1) bekezdésének a) pontja alapján *„A rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek a személyazonosságát a közrend, a közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani”*.

Az előállítás végrehajtásáról készült rendőri jelentés szerint a panaszos igazoltatására az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján, a közrend és a közbiztonság védelme érdekében került sor a helyszínen.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a panaszossal szemben az 2.) pontban részletezett, jogsértő cselekmény elkövetésének gyanúját megalapozó magatartás miatt került sor a rendőri intézkedésre, amelynek keretében az Rtv. 29. § (1) bekezdés a) pontjának I. fordulata alapján a rendőrök jogszerűen szólították fel a panaszost személyazonosságának igazolására. Az ezzel kapcsolatban tett panasz ezért alaptalan.

5.)Előállítás

Az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) és f) pontja szerint „A rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt,

a) aki a rendőr felszólítására nem tudja magát hitelt érdemlően igazolni, vagy az igazolást megtagadja, (...)

f) aki a szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatja, illetőleg akivel szemben az eljárás azonnal lefolytatható, továbbá akitől tárgyi bizonyítási eszközt kell megszerezni, vagy elkobzás alá eső dolgot kell visszatartani(...)”.

Az Rtv. 29. § (2) bekezdés első mondata alapján „Az igazoltatott köteles a személyazonosító adatait hitelt érdemlően igazolni”.

Az Rtv. 29. § (4) bekezdés szerint „A személyazonosság igazolásának megtagadása esetén az igazoltatott a személyazonosság megállapítása céljából feltartóztatható, a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén előállítható, ha a személyazonosítás megállapítása más módon nem biztosítható, a személyazonosság megállapítása céljából az igazoltatottól ujjnyomat vehető, az igazoltatotról fényképfelvétel készíthető, továbbá a külső testi jegyek észlelés és mérés alapján rögzíthető”.

Az Sztv. 161. – Személyazonosság igazolásával kapcsolatos köteleességek megszegése című – pontjának 207. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „Aki személyazonosító igazolványra vonatkozó jogszabályban előírt kötelezettségét megszegi, az igazoltatásra feljogosított személy felszólítására személyi adatainak bemondását vagy a személyazonosság igazolására alkalmas hatósági igazolvány átadását megtagadja, vagy az említett adatokra vonatkozólag az intézkedés során valótlan állít, szabálysértést követ el”. A (2) bekezdés szerint „Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik”.

Az Rtv. 19. § (1) és (2) bekezdései alapján:

„(1) A jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek - ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik - mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

(2) A rendőr jogszerű intézkedésének való ellenszegülés esetén az e törvényben meghatározott intézkedések és kényszerítő eszközök alkalmazhatók.”

Az Sztv. 216. §- a alapján „(1) Aki a rendvédelmi szerv vagy a vámszerv hivatásos állományú tagja jogszerű intézkedésének nem engedelmeskedik, szabálysértést követ el. (2) Az (1) bekezdésben meghatározott szabálysértés miatt az eljárás a rendőrség hatáskörébe tartozik.”

Az Rtv. 15. § (1) bekezdése alapján „A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”. A (2) bekezdés szerint „Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell

választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

Az Rtv. 29. § (5) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „Az igazoltatás vagy a személyazonosság megállapításának sikertelensége esetén az előállítás csak a személyazonosság megállapításához szükséges ideig tarthat”.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszost az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a) és f) pontjai alapján állították elő. A parancsnoki vélemény és kivizsgálás az intézkedést jogszerűnek, szakszerűnek és arányosnak minősítette.

A panaszos előállításának végrehajtásáról szóló rendőri jelentésben, valamint az intézkedő rendőrök által készített kiegészítő jelentésben foglaltak alapján a rendőrök a helyszínre érve arról kaptak tájékoztatást a közterület-felügyelőtől – aki a jegyző utasítására irányította a kaszálást végző hat fő közmunkást –, hogy az ingatlan tulajdonosa korábban átvette a kényszerkaszálás elrendeléséről szóló határozatot, amelyet több felszólítás is megelőzött. A tulajdonos azonban ennek ellenére nem tett eleget az önkormányzati rendeletben előírt kötelezettségének, kertjének állapotát nem rendezte, ezért a kényszerintézkedés végrehajtását a határozatban foglaltak alapján megkezdték.

A rendőrök ezt követően megpróbálták felvenni a kapcsolatot az ingatlan udvarán tartózkodó személlyel, azaz – mint később kiderült – a panaszossal. Az intézkedésnek az Rtv. 20. §-ában előírt megkezdését követően közölték vele megjelenésük okát, majd tájékoztatták arról, hogy a jegyző az ingatlan udvarán kényszerkaszálást rendelt el, amelynek végrehajtása során az azt végrehajtókkal szemben tanúsított magatartása miatt érkezett bejelentés a rendőrségre. A további kommunikáció azonban eredménytelen volt, mivel a panaszos indulatossá és agresszívvé vált. Kezével folyamatosan a rendőrök felé hadonászott, amivel felszólítás ellenére sem hagyott fel. Nem hallgatta meg a rendőröket, állandóan a szavukba vágott, miközben trágár szavakat használva kifogásolta a jegyző intézkedésének jogszerűségét, de azzal kapcsolatban konkrét érveket nem fogalmazott meg. A közterület-felügyelőt is szidalmazta, azt hangoztatva, hogy az általuk okozott kár több 10 millió forint, mivel nagyon értékes növényeket vágtak ki. Ezen túlmenően a rendőrök nem tudtak a panaszossal párbeszédet folytatni.

A rendőrök ekkor személyazonosságának igazolására szólították fel a panaszost, és kérték, hogy adjon át személyazonosság igazolására alkalmas okmányt, vagy más módon igazolja személyazonosságát. A panaszos azt válaszolta, hogy nincs nála személyi igazolvány. A rendőrök felszólították, hogy diktálja be a személyes adatait, mire a panaszos azt válaszolta, hogy azt nem fogja megtenni. A rendőrök közölték vele, hogy amennyiben nem hajlandó a személyes adatait bediktálni és más módon sem fogja igazolni személyazonosságát, úgy elő fogják állítani. Ezt követően a „*Törvény nevében*” szavak előrebocsátásával – ismételten felszólították a panaszost, hogy igazolja a személyazonosságát, mondja meg a nevét. A panaszos azonban továbbra sem volt hajlandó bediktálni az adatait, még a nevét sem mondta meg, és továbbra is agresszíven hadonászott a rendőrök felé, ezért a rendőrök közölték vele, hogy kezeit hátra fogják bilincselni és előállítják a Rendőrkapitányságra.

Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a panaszos személyes szabadságának korlátozása *-én * órától * óráig – tehát 2:10 órán át – tartott. Ezen időtartam alatt sor került a panaszos személyazonosságának megállapítására és nyilvántartásban történő ellenőrzésére az általa ekkor már bediktált személyes adatok alapján. Megtörtént a panaszos tájékoztatása az előállítással kapcsolatos jogairól és kötelezettségeiről, elkészült az előállítás végrehajtásáról

és a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentés, a személyi sérüléssel nem járó kényszerítő eszköz alkalmazásának kivizsgálásáról szóló jelentés, a szabálysértési feljelentés, és az előállítással kapcsolatos egyéb dokumentáció is. Ezt követően a panaszost az Orvosi Rendelőintézetbe szállították, majd a vizsgálatát követően szabadon bocsátották.

Az intézkedés végén az előállítás időtartamáról az Rtv. 33. § (4) bekezdése alapján kiállított Igazolás elnevezésű dokumentumon a panaszos – aláírásával hitelesítve azt – úgy nyilatkozott, hogy az előállítással és a rendőri intézkedés módjával szemben nincs panasza.

A megállapított tényállás alapján a panaszos többszöri rendőri felszólítás ellenére sem volt hajlandó igazolni magát, továbbá indulatosan, agresszíven lépett fel a rendőrökkel – és a közterület-felügyelővel – szemben, magatartásával akadályozva jogszerű intézkedésük végrehajtását. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a panaszost több alkalommal felszólították arra, hogy az intézkedést ne akadályozza, azonban a felszólítások ellenére nem működött együtt, holott az Rtv. fent hivatkozott 19. § (1) bekezdése értelmében a rendőr „utasításának” engedelmessékednie kellett volna.

A Legfelsőbb Bíróság egy másik eset kapcsán korábban megállapította, hogy: „(...) a felperes rendőri intézkedéssel szembeni panasz megtételével fejezheti ki egyet nem értését az ellene fogatosított intézkedéssel szemben, azonban a helyszínen – ellenszegülésével – nem bírálhatja felül a rendőri intézkedés jogszerűségét, a rendőri felszólításnak egyet nem értés esetén is köteles eleget tenni.(...)”¹

A fenti cselekményekre tekintettel a panaszos előállítására mind az Rtv. 33. § (2) bekezdésének a), mind pedig f) pontja jogalapot biztosított, ami az Rtv. 15. §-ában megfogalmazott arányosság követelményének is megfelelt. Az előállítás egyrészt azért volt indokolt, hogy a panaszos magatartásával a továbbiakban a végrehajtást ne akadályozhassa, másrészt a szabálysértési eljárás megindításához a panaszos személyazonosságának megállapítása és adatainak rögzítése mindenképpen szükséges volt.

A panaszos előállításra indokoltan és jogszerűen került sor, a személyes szabadság korlátozásának időtartama pedig arányos volt az előállítás céljával. A panasz ezért nem megalapozott.

6.) Kényszerítő eszköz – testi kényszer – alkalmazása

Az Rtv. 47. §-a alapján „A rendőr - intézkedése során - az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.”

A Szolgálati Szabályzat 39. § (2) bekezdése alapján „Az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,

¹ Lásd: BH2009. 382 – Az előállítás jogszerű annak a szabálysértést elkövetőnek, aki a rendőri intézkedésnek ellenszegül, és a demonstráció szándékával nem hagy fel (1994. évi XXXIV. törvény 33. §, 92.§, 93. §, 1989. évi III. törvény 2. §)

b) *aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,*

c) *támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrrre, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad.*

A Szolgálati Szabályzat 40. § (1) bekezdése szerint *„A megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtésével alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.”*

A panaszban foglaltak szerint a rendőrök figyelmeztették a panaszost arra, hogy kényszerintézkedést fognak vele szemben alkalmazni, majd miután hátrabilincseltek a kezeit, azokat hátul annyira felhúzták, hogy nem tudott megállni a lábán, és így *„végig kihúzták”* a kertből. Az utcán 30-40 méteren keresztül húzták az autóig úgy, hogy a hátrabilincselte kezeit annyira megemelték, hogy nem tudott lépni, majd a Rendőrkapitányságra is így húzták be.

A kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló rendőri jelentés rögzíti, hogy a panaszossal szemben az Rtv. 47. §-a alapján testi kényszer alkalmazására került sor, amelyre előzetes figyelmeztetés történt. A jelentés eseményleírása, valamint az intézkedő rendőrök kiegészítő jelentése szerint a panaszos az intézkedés során végig indulatosan viselkedett, kezeivel agresszíven hadonászott, ezért a rendőrök – az ezt megelőző felszólításokat követően – a támadás megakadályozása végett kezeit testi kényszer alkalmazásával hátra helyzetbe bilincseltek.

A bilincselését követően a rendőrök két oldalról elvezető fogást használva kísérték a szolgálati gépkocsinhoz a panaszost, aki ennek során aktívan ellenszegült, testét megfeszítve próbált szabadulni a fogásból, és az elvezetés során továbbra is indulatos hanghordozásban kommunikált. A rendőrök felszólították, hogy ne szegüljön ellen az intézkedésnek, azonban a panaszos nem hagyott fel az említett magatartással, ezért az intézkedés úgy került végrehajtásra, hogy a panaszos ne kerülhessen olyan testhelyzetbe, amiből rúgást vagy lökést tudott volna végrehajtani akár a rendőrök, akár más irányába, és ezzel kárt okozhatott volna.

A parancsnoki kivizsgálás megállapította, hogy a testi kényszer alkalmazása a panaszossal szemben jogszerű, szakszerű és arányos volt.

A tényállás alapján megállapítható, hogy a panaszos nem vetette magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján, aktív ellenszegülést tanúsítva igyekezett megakadályozni azt. Feldúlt állapota, agresszív magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége csak testi kényszer alkalmazásával volt biztosítható, ami jogszerű, szakszerű és arányos volt. A panasz nem megalapozott.

7.) Kényszerítő eszköz – bilincs – alkalmazása

Az Rtv. 48. §-a alapján *„A rendőr bilincset alkalmazhat a személyi szabadságában korlátozni kívánt vagy korlátozott személy a) önkárosításának megakadályozására, b) támadásának megakadályozására, c) szökésének megakadályozására, d) ellenszegülésének megtörésére.”*

A Szolgálati Szabályzat 41. § (1) bekezdésénél d) pontja szerint *„Bilincs alkalmazása, az Rtv. 48. §-ában meghatározott esetekben különösen azzal szemben indokolt (...) d) akinek a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülése testi kényszerrel nem törhető meg, (...)”*

Az Rtv.15. § (2) bekezdése szerint „Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

Az Rtv. 61. § (1) bekezdése szerint „A kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet – ha az eset körülményei lehetővé teszik – előzetesen figyelmeztetni kell”.

A kényszerítő eszköz alkalmazásáról készült rendőri jelentés rögzíti, hogy a panaszossal szemben az Rtv. 48. §-ának b) pontja alapján bilincset használtak a támadás megakadályozása érdekében. A kényszerítő eszköz alkalmazására figyelmeztették a panaszost. A bilincshasználatra * órától * óráig került sor a Szolgálati Szabályzat 41. § (4) bekezdés b) pontja szerint, a kezek előre ill. hátra bilincselésével. A rendőri intézkedés során sérülés, a kényszerítő intézkedés és/vagy eszköz alkalmazása során anyagi kár nem keletkezett. A parancsnoki kivizsgálás szerint a bilincs alkalmazása a panaszossal szemben jogszerű, szakszerű és arányos volt.

A rendőri jelenések alapján a panaszos többszöri rendőri felszólítás ellenére sem volt hajlandó igazolni magát, továbbá indulatosan, agresszíven lépett fel a rendőrökkel – és a közterület-felügyelővel – szemben, magatartásával akadályozva jogszerű intézkedésük végrehajtását. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a panaszost több alkalommal felszólították arra, hogy az intézkedést ne akadályozza, azonban a felszólítások ellenére nem működött együtt, kezeivel továbbra is agresszíven hadonászott, végig trágár szavakat használt és indulatos hangnemben kommunikált. A rendőrök közölték a panaszossal, hogy meg fogják bilincselni, majd kezeit a támadás megakadályozása végett – testi kényszert alkalmazva – az Rtv. 48. § b) pontja alapján hátra helyzetbe bilincselték.

Az Rtv. indokolása szerint a bilincs a szökés és a támadás megakadályozására szolgáló megelőző, védelmi jellegű kényszerítő eszköz, amelynek „(...) alkalmazása előzetes ellenállás tanúsítása nélkül vagy fizikai kényszer folyamánként is szóba jöhet. Az alkalmazás törvényi feltétele azonban, hogy kizárólag személyi szabadság korlátozásával járó rendőri intézkedés keretében (elfogás, előállítás, elővezetés, őrizetbevétel) alkalmazható.”

A panaszos részéről az együttműködés teljes hiánya, a rendőrökkel szembeni agresszív, indulatos megnyilvánulása, felszólításaik figyelmen kívül hagyása magában hordozta a további – aktív – ellenszegülésnek, illetve annak a lehetőségét, hogy felfokozott, zaklatott állapota támadó jellegű magatartásba csaphat át. Az intézkedő rendőrnek mérlegelési lehetősége van a tekintetben, hogy ezen magatartások bekövetkezésének reális esélyével számol-e a konkrét esetben, vagy sem. A mérlegelés során nem lehetett figyelmen kívül hagyni azt a körülményt sem, hogy az intézkedés megkezdésére a panaszos által a közterület-felügyelővel szemben tanúsított agresszív fellépés adott alapot.

Az előzmények ismeretében a panaszossal szemben – az erre vonatkozó figyelmeztetést követően – jogszerűen, indokoltan, az arányosság követelményének figyelembevételével és a fokozatosság elvét betartva került sor megelőző jelleggel a bilincs alkalmazására, ezért a panasz alaptalan.

8.) A bilincselés időtartama

Az Rtv. 16. § (1) bekezdése alapján „A rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe tartásával

alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége nélkül is biztosítható.”

A kényszerítő eszköz alkalmazásáról, valamint az annak kivizsgálásáról készült jelentés alapján a bilincshasználat időtartama 1:55 óra volt – tehát 15 perccel rövidebb a teljes előállítás időtartamánál –, amely alatt a panaszos előállító helyiségben nem került elhelyezésre. A Rendőrkapitányság folyosóján – ahol megbilincselve egy székre ültették – folyamatos őrzéséről megfelelően gondoskodtak.

A rendőri jelentésekben foglaltak alapján a panaszos az előállítás során közölte, hogy több ügye is volt már a Rendőrkapitánysággal, és többször is kijelentette, hogy semmilyen módon nem hajlandó együttműködni a Rendőrkapitányság semmilyen intézkedésében, ezért róla a bilincset csak közvetlenül a szabadon bocsátását megelőzően, az orvosi rendelőben vették le.

Tekintettel arra, hogy a Rendőrkapitányságon nincs előállító helyiség, ezért a bilincs alkalmazása – figyelemmel a panaszos által tett kijelentésekre is – őrzésbiztonsági szempontból indokolt és arányos volt. A panasz ezért nem megalapozott.

9.) A panaszos sérelmezte, hogy a bilincs miatt sérülés keletkezett a csuklóján.

Az Rtv. 17. § (2) bekezdésének első mondata szerint *„A rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását.”*

A kényszerítő eszköz alkalmazásáról, valamint az annak kivizsgálásáról készült jelentés egyaránt azt rögzíti, hogy a rendőri intézkedés során sérülés nem keletkezett. A panaszos az előállítás időtartamáról kiállított igazoláson – saját aláírásával hitelesítetten – úgy nyilatkozott, hogy a rendőri intézkedés során sérülést nem szenvedett. A panaszost a Rendőrkapitányságról az Orvosi Rendelőintézetbe szállították, ahol az orvosi vizsgálat – az arról kiállított igazolás alapján – szintén azt állapította meg, hogy a panaszoson külsérelmi nyom nem látható.

A panaszt a bilincselés sérülést okozó volta tekintetében a fentiek alapján elutasítom.

10.) Panaszos sérelmezte, hogy több személy szeme láttára, közterületen vezették végig bilincsbbe a rendőrök.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint *„A rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”*

A panaszosnak nyilvánvalóan számolnia kellett azzal, hogy a végrehajtással, illetve az azt biztosító rendőri intézkedéssel szemben tanúsított magatartása vele szemben intézkedésre adhat okot, ennek ellenére tevékenységével többszöri felszólítás ellenére sem hagyott fel.

Az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat nem tartalmaz a rendőri intézkedés helyszínének megválasztására vonatkozó rendelkezést, ezért az azzal kapcsolatban tett panasz – a fentieket is figyelembe véve – nem megalapozott.

11.) Ruházatátvizsgálás

Az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint *„Akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.”*

A panaszos sérelmezte, hogy a rendőrök – miután közölték, hogy kényszerintézkedést fognak vele szemben alkalmazni – felszólították arra, hogy forduljon meg, *„odavágták”* a falhoz, *„szétrúgták”* a lábait, *„megmotozták”*, és megkérdezték tőle, hogy van-e nála szűrő fegyver.

Az előállítás végrehatásáról szóló jelentés szerint a panaszost – mint személyi szabadságában korlátozott személyt – az intézkedő rendőrök az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján átvizsgálták, amelynek során szűrő, vágó vagy önkárosításra alkalmas eszközt nem találtak nála. A leírtak alapján az intézkedés határozottan, szakszerűen került végrehajtásra, a tanult intézkedéstaktikai alapelveknek megfelelően.

A ruházatátvizsgálás jogalapja az Rtv. 31. § (1) bekezdése volt, ezért a panasz alaptalan.

12.) A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés alatt nem hallgatták ki.

Az intézkedő rendőrök a panaszossal szemben az Sztv. 207. § (1) bekezdésébe ütköző személyazonosság igazolásával kapcsolatos köteleességek megszegése és az Sztv. 216. § (1) bekezdése szerinti jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés elkövetése miatt tettek feljelentést. A panaszos előállításának időtartama alatt a rendőrök felvették a panaszos adatait, az eset tényállását pedig jelentésben, valamint szabálysértési feljelentésben rögzítették, a szabálysértéssel kapcsolatos további eljárási cselekményt nem foganatosítottak.

A Fővárosi Bíróság több korábbi ítéletében² kifejtette, hogy *„az előállítás, mint rendőri intézkedés csak az adatok felvételét, illetőleg a tényállás rögzítését foglalja magában, semmiféle érdemi döntést nem eredményez. Az előállítást követően felvett adatok birtokában mérlegel és dönt a rendőrhatalóság arról, hogy az előállított személlyel szemben milyen eljárási cselekményt foganatosít.”*

A panaszossal szemben az említett szabálysértések elkövetése miatt a Rendőrkapitányság, mint Szabálysértési Hatóság *-én kelt határozatában * összegű pénzbírságot szabott ki. A határozat *-án jogerőre emelkedett.

A fentiekben kifejtettek alapján a panaszos előállítás során történő meghallgatása a szabálysértési eljárás eredményes lefolytatásához nem volt szükséges, ezért a panasz alaptalan.

13.) A panaszos sérelmezte, hogy kérése ellenére nem beszélhetett a kapitányságvezetővel vagy a helyettesével.

Az Rtv. korábban már hivatkozott 92. § (1) bekezdése szerint, akinek a törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az

² Pl.: Fővárosi Bíróság 20.K.32.593/2007/8. sz. ítélete

országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálják el.

Az Rtv. 93. § (1) bekezdése értelmében „A Testülethez a panaszt az intézkedéstől, ha pedig a panasz előterjesztője az őt ért jogsérelemtől később szerzett tudomást, ettől az időponttól számított nyolc napon belül lehet előterjeszteni.” Az Rtv. 93/B. § (1) bekezdése alapján az intézkedést foganatosító szervhez „a panaszt az intézkedést követő harminc napon belül lehet előterjeszteni.”

A panaszokkal és a közérdekű bejelentésekkel kapcsolatos ügyek egységes intézéséről szóló 22/2014. (XII. 5.) BM utasítás 3. § (1) bekezdése szerint a szóbeli panaszt és a szóbeli közérdekű bejelentést a BM utasítás 1. melléklete szerinti adatlap kitöltésével írásba kell foglalni.

A panaszok és bejelentések kezeléséről szóló 51/2013. (XII. 16.) ORFK utasítás 11. pontjának első mondata rögzíti, hogy „A személyesen, szóban előadott panaszról, közérdekű bejelentésről, valamint egyéb bejelentésről (a továbbiakban ezen alcím vonatkozásában együtt: bejelentés) feljegyzést, kérelemre jegyzőkönyvet kell készíteni.”

A panaszos az előállítás során tájékoztatást kapott arról, hogy az intézkedéssel szemben panasszal élhet, amelyet szóban vagy írásban terjeszthet elő. A tájékoztatás tudomásulvételét aláírásával tanúsította, majd az Igazolás elnevezésű dokumentumon – szintén aláírásával megerősítve – úgy nyilatkozott, hogy az előállítással és a rendőri intézkedés módjával szemben nincs panasza.

A fenti dokumentumokban foglaltak azt bizonyítják, hogy a panaszos a vele szemben végrehajtott rendőri intézkedés során nem kívánt panaszt tenni. A rendelkezésre álló adatok alapján egyébként sem merült fel olyan körülmény, amely egy panasz haladéktalan jegyzőkönyvbe foglalását, illetve azzal kapcsolatban az azonnali intézkedés megtételét indokolta volna. Mindemellett a panaszos a törvény által biztosított határidőn belül a Panasztestülethez fordult, tehát jogorvoslati joga korlátozás nélkül érvényesült. A panasz ezért alaptalan.

14.) A panaszos sérelmezte, hogy a Rendőrkapitányságra több rendőr – akiknek az arcát nem látta – arra biztatták a két intézkedő rendőrt, hogy „Adjál neki, ne sajnáld!”.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdésének második mondata szerint „A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.”

Az eljáró rendőrök kiegészítő jelentésében foglaltak szerint az intézkedés során hangnemük kiegyensúlyozott és udvarias volt. A lefolytatott közigazgatási hatósági eljárás során a panaszos az előterjesztett panaszban megfogalmazott állítását alátámasztó további bizonyítási indítványt, egyéb nyilatkozatot, illetőleg bizonyítékot a hatóság részére nem szolgáltatott, amely alapján az általa sérelmezett módon megnyilvánuló rendőrök beazonosíthatóak lettek volna. Tekintettel arra, hogy az eljárás során – az intézkedő rendőrök által tett jelentésekben foglalt nyilatkozatokon túl – egyéb bizonyíték nem merült fel, ezért a panasz nem tekinthető megalapozottnak.

VI.

A Panasztestület állásfoglalásában a bilincs alkalmazásának jogszerűségével és időtartamával kapcsolatban tett megállapításokkal a határozat V. részének 6.) és 7.) pontjában kifejtett indokok alapján nem értek egyet.

A Panasztestület a végrehajtás biztosításával kapcsolatban megállapította a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét a tájékoztatási kötelezettség elmulasztása miatt.

Ennek indokolásaként kifejtette, hogy a jegyző határozata *-án kelt és 15 napos fellebbezési határidőt biztosított a határozat megtámadására, így amennyiben a panaszos kézhez is vette volna a kiállítás napján a határozatot, a fellebbezési határidő *-én bizonyosan nem telt le, így a jogerő beálltáról nem beszélhetünk. A határozat nem rendelkezik az előzetes végrehajtásról, így a végrehajtására csupán a jogerőre emelkedést követően kerülhetett sor.

A Panasztestület álláspontja szerint az intézkedő rendőrtől – mint jogalkalmazótól és olyan személytől, aki munkája során napi szinten kell, hogy az eljárási határidő számítási és jogorvoslati szabályokat alkalmazza – elvárható, hogy felismerje, hogy egy határozat jogerős-e vagy sem, függetlenül attól, hogy a helyszínen tartózkodó közterület-felügyelő milyen tájékoztatást ad ezzel kapcsolatban. Ennek a vizsgálatnak az elvégzése már csak azért is indokolt volt a helyszínen, mivel a panaszos végig vitatta, hogy jogerős lenne a döntés. A rendőrnek észlelnie kellett volna, hogy a részére bemutatott határozat még nem jogerős, így az nem végrehajtható, erről pedig tájékoztatnia kellett volna az önkormányzat képviselőjében megjelenő közterület-felügyelőt is az Rtv. 24. §-a alapján.

A Ket. 126. § (1) bekezdésének a) pontja alapján *„A hatóság döntése végrehajtható, ha a) pénzfizetésre, továbbá meghatározott cselekményre vagy magatartásra irányuló kötelezettséget állapít meg, a döntés jogerőre emelkedett, és a teljesítésre megállapított határidő vagy határnap (a továbbiakban együtt: határidő) eredménytelenül telt el,(...)”*

A Ket. 99. §-a szerint:

„(1) A fellebbezést - ha törvény vagy kormányrendelet eltérően nem rendelkezik - a döntés közlésétől számított tizenöt napon belül lehet előterjeszteni.

(2) A fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezési jogáról szóban vagy írásban lemondhat, a szóban történő lemondást jegyzőkönyvbe kell foglalni. A fellebbezési jogról történő lemondó nyilatkozat nem vonható vissza.

(3) Ha jogszabály lehetővé teszi, a fellebbezésre jogosult a (2) bekezdés szerinti nyilatkozatot - a fellebbezésre jogosult elektronikus azonosítását követően, az információ megőrzését biztosító módon történő rögzítés mellett - telefonon is megteheti.”

A rendőröknek a helyszínen a közterület-felügyelő bemutatta a jegyzői határozatot. A határozat rendelkező részében foglaltak szerint az ingatlan és az ingatlan előtti közterület kényszerkaszállásának *„kitűzött határideje: *, amennyiben esős idő miatt a munka nem végezhető el, a határidő módosulhat”*. A jogorvoslatról szóló tájékoztatás szerint a határozat ellen a közléstől számított 15 napon belül a jegyzőnél előterjesztett – az illetékes Kormányhivatalnak címzett – fellebbezésnek van helye. A határozat *-n kelt, és a rendőrök tudomására hozott információ szerint jogerős volt.

A Ket. 126. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a hatósági döntés – jelen esetben a jegyzői határozat – végrehajthatóságának egyik feltétele az, hogy a döntés jogerős legyen. A Ket. 99. §-át figyelembe véve azonban a döntés nem csak a fellebbezési határidő eredménytelen

elteltét követően emelkedhet jogerőre, hanem abban az esetben is, ha a fellebbezésre jogosult a fellebbezési határidőn belül a fellebbezési jogáról szóban vagy írásban lemondott. A Ket. hivatkozott rendelkezései értelmében az intézkedő rendőrök számára a határozat kelte és a fellebbezési határidőből attól számítva eltelt időtartam ezért nem jelenthetett kizárólagos iránymutatást a döntés jogereje szempontjából. A rendőrök a közterület-felügyelőtől ugyanakkor azt a tájékoztatást kapták, hogy a döntés jogerős.

A Panasztestület álláspontja szerint a határozat jogerejének vizsgálata a rendőrök részéről azért is indokolt lett volna, mivel a panaszos a helyszínen végig vitatta, hogy jogerős lenne a döntés. A rendőröknek észlelnie kellett volna, hogy a részükre bemutatott határozat még nem jogerős, így az nem végrehajtható, erről pedig tájékoztatniuk kellett volna az önkormányzat képviselőjében megjelenő közterület-felügyelőt is.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése alapján *„A rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.”*

Az Rtv. 39. § (2) bekezdése szerint *„A végrehajtási eljárásban a rendőr kirendelésének törvényességéért a végrehajtást elrendelő szerv vezetője a felelős.”*

A rendőrök kiegészítő jelentésében foglaltak szerint az intézkedés során hangnemük kiegyensúlyozott és udvarias volt – ugyanakkor határozottan és jól hallhatóan beszéltek –, ennek ellenére a panaszossal nem tudtak kommunikálni. A panaszos nem hallgatta meg őket, folyamatosan a szavukba vágott, és bár trágár szavakat használva kifogásolta a jegyző intézkedését, de a jogszerűtlenség mivoltával kapcsolatban konkrét érveket nem fogalmazott meg. A rendőrök tehát nem tudtak a panaszossal érdemi párbeszédet folytatni, ezért tájékoztatása nem is lett volna lehetséges.

Az Rtv. 39. § (2) bekezdésében foglaltak alapján a végrehajtási eljárásban a rendőr kirendelésének törvényességéért a végrehajtást elrendelő szerv vezetője a felelős. A jegyző által elrendelt kényszerkaszálás végrehajtása céljából a helyszínen megjelenő, az önkormányzatot képviselő közterület-felügyelő a rendőröknek azt a tájékoztatást adta, hogy a döntés jogerős. A végrehajtás jogszerűségét a fentiekre figyelemmel a rendőrök nem voltak kötelesek vizsgálni, tekintettel arra is, hogy a rendelkezésre álló határozat, és annak jogi hatása tekintetében a szükséges mélységű jogi szaktudással nem kellett rendelkezniük. Álláspontom szerint kötelezettségük kizárólag a Szolgálati Szabályzat 37. §-ában foglalt, végrehajtási eljárásban történő rendőri közreműködésre vonatkozó feladatok végrehajtására terjedt ki, a végrehajtással kapcsolatos tájékoztatásra – különösen a közterület-felügyelő irányába – viszont nem.

Határozatom az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 195. § (1) bekezdése, 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés e) pontja és (2) bekezdése, valamint 109. § (1) bekezdés a) pontja;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdése, 15. §-a, 16. § (1) bekezdése, 17. § (2) bekezdése, 19. §-a, 29. § (1) bekezdés a) pontja, (2), (4) és (5) bekezdései, 31. § (1) bekezdése, 33. § (2) bekezdésének a) és f) pontjai, 39. § (1) bekezdésének e) pontja és (2) bekezdése,

47. §-a, 48. § b) pontja, 61. § (1) bekezdése, 92. § (1) bekezdése, 93/A. § (6), (7) és (9) bekezdései, 93/B. § (1) bekezdése, 97. § (1) bekezdés c) pontja;
- a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény 207. § (1) és (2) bekezdése, és 216. §-a;
 - a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 37. § (1) és (2) bekezdése, 39. § (2) bekezdése, 40. § (1) bekezdése és 41. § (1) bekezdésének d) pontja;
 - a panaszokkal és a közérdekű bejelentésekkel kapcsolatos ügyek egységes intézéséről szóló 22/2014. (XII. 5.) BM utasítás 3. § (1) bekezdése;
 - a panaszok és bejelentések kezeléséről szóló 51/2013. (XII. 16.) ORFK utasítás 11. pontjának első mondata.

Budapest, 2015. május 04.

**Papp Károly r. altábornagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**